

Uvodna riječ

Poštovani/e čitatelji/ce i suradnici/ce

Znanstveni časopis *Sociologija sela / Sociologija i prostor* (1963.-2013.) izdavača Instituta za društvena istraživanja u Zagrebu s izlaskom broja koji je pred Vama, obilježava svoju **50-u** i jubilarnu godinu izlaženja. Obilježavanje ove značajne obljetnice časopisa održano je 18. listopada 2013. godine u Gradskoj skupštini Grada Zagreba pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske prof. dr. sc. Ive Josipovića. Obljetnica je programski sačinjena od svečanog i radnog dijela. Svečani dio sastojao se od promocije jubilarnog broja časopisa, izložbe starih brojeva časopisa iz različitih uredničkih razdoblja i dodjele priznanja posebno zaslužnim znanstvenicima, urednicima i suradnicima časopisa.

Radni dio odnosio se na okrugli stol (znanstveni skup) pod nazivom *Ruralni razvoj Hrvatske. Perspektive integriranog i održivog razvoja ruralnih područja* na kojem je sudjelovao velik broj eminentnih znanstvenika i izlagača iz regije (Hrvatske, Srbije i Slovenije). Povodom okruglog stola izdana je i knjiga sažetaka s izlaganjima svih sudionika, na hrvatskom i engleskom jeziku.

Jubilarni broj časopisa *Sociologija sela / Sociologija i prostor* i navedeni okrugli stol uvelike je pomogao koncipirati i sadržajno odrediti „Organizacijski odbor za obilježavanje 50-e godišnjice pokretanja časopisa *Sociologija sela* i nastavka izlaženja pod nazivom *Sociologija i prostor*“ zajedno sa sadašnjim Uredništvom. Odbor je bio sastavljen od dosadašnjih urednika časopisa i nekoliko dugogodišnjih suradnika, bez čijeg osobnog angažmana jubilarni broj ne bi bio tematski i problemski cjelovit, a okrugli stol pak iznimno dobro posjećen. Svi su članovi Odbora kroz prethodnu godinu vrijedno radili na organizaciji i programu 50-e obljetnice časopisa i okruglog stola koji je zamišljen i organiziran tim povodom.

Organizacijski odbor sačinjavali su sljedeći članovi: prof. emeritus dr. sc. Vlado Puljiz (predsjednik), akademik Ivan Cifrić, prof. dr. sc. Maja Štambuk, dr. sc. Dušica Seferagić, Antun Petak, prof., prof. dr. sc. Ankica Marinović, dr. sc. Saša Puzić, Karolina Vranješ, prof. dr. sc. Anđelina Svirčić Gotovac, dr. sc. Adrijana Šuljok, i dr. sc. Ana Maskalan.

Veliki doprinos koncepciji jubilarnog broja imali su upravo dosadašnji urednici i suradnici časopisa koji su većinom i autori uredničkih ili disciplinski orijentiranih radova u ovom obljetničkom broju. Oni se prema vremenskom slijedu svog rada u časopisu ili pak suradnje ovdje i navode: **akademik Vladimir Stipetić**, član uredništva *Sociologije sela*, **prof. emeritus dr. sc. Vlado Puljiz**, predsjednik Organizacijskog odbora i jedan od prvih glavnih urednika *Sociologije sela*, **Milan Župančić**, **prof.** dugogodišnji suradnik i član Uredništva (autor pregleda o uredničkom razdoblju **mr. sc. Ruže First-Dilić**), **prof. dr. Maja Štambuk**, dugogodišnja glavna urednica *Sociologije sela*, **Antun Petak**, **prof.** dugogodišnji glavni urednik *Sociologije sela*, **prof. dr. sc. Ankica Marinović**, prva glavna urednica *Sociologije*

i prostora, **akademik Ivan Cifrić**, dugogodišnji suradnik i član Uredništva, **dr. sc. Dušica Seferagić**, dugogodišnja suradnica i članica Uredništva, **prof. dr. sc. Josip Defilippis**¹, dugogodišnji suradnik i član Uredništva, **prof. dr. sc. Ana Barbič**, dugogodišnja suradnica iz Slovenije, **prof. dr. sc. Maja Jokić**, autorica bibliometrijske analize o časopisu, **Karolina Vranješ**, **prof.** autorica bibliografije radova izašlih kroz 50 godina časopisa.

Svima njima Uredništvo se zahvaljuje na velikom osobnom i profesionalnom trudu koji su uložili u rad časopisa naročito za vrijeme svog uredničkog razdoblja, ali i za angažman oko 50-e obljetnice u koju su uložili veliku energiju i znanje.

Njihovi prilozima zajedno s bibliografijom, koncipirali su i odredili sadržaj ovog obljetničkog broja. Prema dogovoru s Organizacijskim odborom tijekom pripreme jubilar-nog broja njegov je sadržaj podijeljen na četiri tematske cjeline/dijela: prva cjelina su radovi dosadašnjih urednika/ca *Sociologija sela / Sociologije i prostora* i čini je pet radova dosadašnjih urednika/ca; druga cjelina su problemski tekstovi o razvoju ruralne i urbane sociologije te socijalne ekologije (ukupno četiri rada); treća cjelina sadrži bibliometrijsku analizu časopisa kroz 50 godina, a četvrtu cjelinu čini bibliografija radova objavljenih u 50 godina izlaženja časopisa.

Kao svojevrсни uvod uredničkim radovima koji slijede navodi se ogled akademika Vladimira Stipetića, koji je ujedno kratak povijesni pregled o nastanku i početku rada časopisa *Sociologija sela* 1963. godine kada je i pokrenut. Slijede radovi dosadašnjih urednik/ca koji nam vremenskim slijedom kroz minula desetljeća donose pregled svojih uredničkih godina i rada u časopisu te neke od najrelevantnijih radova, važnih za doprinos ruralne i urbane sociologije i srodnih disciplina. Problemskim radovima utjecaj časopisa i njegov djelokrug smješta se u područja urbane sociologije i socijalne ekologije koji uzajamno s ruralnom sociologijom u časopisu koegzistiraju više od četiri desetljeća. Bibliometrijska analiza časopisa prva je temeljita analiza prema scientometrijskim kriterijima koju je časopis imao u svojoj tradiciji i nudi nam velik broj objektivnih pokazatelja o časopisu. Bibliografija radova kroz 50 godina izlaska časopisa vrlo je važna za časopis i nastavak je na bibliografiju radova povodom 40 godina časopisa, a time i neizostavni dio časopisne ostavštine.

Analizirajući priloge vezane uz 50-godišnju obljetnicu časopisa, bilo da se odnose na starija ili novija razdoblja rada časopisa, važno je istaknuti da su neke osnovne fenomene i teme iz ruralnosociološke i urbanosociološke znanosti, ali i drugih srodnih disciplina, istraživači znali prepoznati i istaknuti te objasniti. Na način života i postojeće probleme u našim prostorima, naročito ruralnim, moglo se znatno više utjecati, ali je nedostajala odlučnija politička volja da te nalaze i primijeni u korist kvalitetnijeg života većine ljudi kako u selima tako i gradovima.

¹ U ovom broju posthumno je objavljen njegov članak pod nazivom *Hrvatsko mediteransko selo* kojeg je autor poslao tijekom pripreme i organizacije jubilar-nog broja te nas je njegova smrt zatekla i iskreno pogodila. *In memoriam* prof. dr. Josipu Defilippisu napisao je njegov dugogodišnji kolega i suradnik prof. dr. sc. Vlado Puljiz također u ovom broju časopisa.

Uredništvo časopisa zahvaljuje svim autorima na iscrpnom pregledu i analizi podataka o časopisu koji nam na objektivan način pomažu da vidimo stvarnu ulogu i mjesto ovog časopisa danas u svijetu znanstvenog izdavaštva. Također, ovi podaci poticaj su sadašnjem, ali i budućim, uredništvima za daljnji rad.

Glavna i odgovorna urednica
Andelina Svirčić Gotovac